

<b>Turun kaupunki</b>	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	354	24.08.2015	3	
Kaupunginvaltuusto	148	31.08.2015	5	

1363-2015 (001)

## Turun hyvinvointikertomus 2014

### Tiivistelmä:

**Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on terveydenhuoltolain 12 § mukaan raportoitava valtuustolle vuosittain ja kerran valtuustokaudessa valtuustolle on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Hyvinvoinnin ohjausryhmän alaisuudessa valmisteltu Turun hyvinvointikertomus 2014 kuvaa turkulaisten hyvinvoinnin tilaa sekä sisältää raportin 23.6.2014 hyväksytyn Hyvinvointi ja aktiivisuus- ohjelman toimeenpanosta käynnistysvaiheessa vuonna 2014. Turun hyvinvointikertomus 2014 esitetään kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuuston tiedoksi merkittäväksi.**

Kh § 354

Hyvinvoinnin ohjausryhmän pj, toimialajohtaja, Minna Sartes:

Turun hyvinvointikertomus 2014 kuvaa turkulaisten hyvinvoinnin tilaa täyttäen terveydenhuoltolain (30.12.2010/1326) 12 § asettaman velvoitteen raportoida valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä. Hyvinvoinnin edistämiseksi suunnitellut toimenpiteet on linjattu Hyvinvointi ja aktiivisuus –ohjelmassa, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.6.2014. Hyvinvointikertomus sisältää ohjelman käynnistysvaiheen raportoinnin sekä suunnitelman ohjelman toimeenpanosta vuonna 2015.

Hyvinvointikertomus on valmisteltu konsernihallinnon ja toimialojen yhteistyönä ja se on hyväksytty poikkihallinnollisessa hyvinvoinnin ohjausryhmässä 6.3.2015. Kaupungin johtoryhmä käsitteli Hyvinvointikertomuksen 12.5.2015. Turun hyvinvointikertomus 2014 on liitteenä 1 ja siihen liittyvä mittaristo oheismateriaaleina 1 ja 2.

Yhteenveto turkulaisten hyvinvoinnin tilasta sekä Hyvinvointi ja aktiivisuusohjelman toimeenpanosta:

Kuntien kiihtyvällä vauhdilla muuttuva toimintaympäristö ja taloudellinen laskusuhdanne asettavat haasteita turkulaisten hyvinvoinnille ja sitä tukevien palveluiden järjestämiselle. Merkittäviä tunnistettuja haasteita ovat elinkeinoelämän rakennemuutokset, työttömyys, hyvinvoinnin jakautuminen ja muutokset väestörakenteessa.

Koetun hyvinvoinnin ja terveyden osoittimin turkulaiset pärjäävät yleisesti ottaen hyvin. Koko turkulaisen väestön tasolla huomiota tulisi kiinnittää erityisesti koettuun terveyteen ja elämänlaatuun vaikuttaviin tekijöihin sekä terveyden elintapojen tukemiseen kuten tupakoinnin ja alkoholin liikakäytön vähentämiseen. Lasten osalta ylipainoisuuden ja lihavuuden vähentämisellä saavutetaan pitkälle tulevaisuuteen kantavia tuloksia. Myös henkilöstön raportoitteeseen lasten psyykkiseen oireiluun on tartuttava. Työikäisten osalta on olennaista tukea työkykyisyyttä eläkkeelle asti ja iäkkäiden osalta vahvistaa toimintakykyä, vähentää yksinäisyyttä ja mahdollistaa osallisuus. Menetettyjä elinvuosia vähentäisivät Turussa erityisesti toimet, joilla vaikutetaan liikenne-

<b>Turun kaupunki</b>	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	354	24.08.2015	3	
Kaupunginvaltuusto	148	31.08.2015	5	

tapaturmiin, syöpäsairauksiin, itsemurhiin, sydän- ja verenkiertosairauksiin sekä alkoholiperäisiin haittoihin.

Suurin haaste Turussa ovat kuitenkin alueelliset ja väestöryhmittäiset terveyden ja hyvinvoinnin erot. Jatkossa muun muassa tulokset Menetetyn elinvuoden –analyysistä sekä Turun Alueellinen terveys ja hyvinvointitutkimus tarjoavat yksityiskohtaista tietoa, joiden pohjalta suunnitella havaittuja eroja kaventavia toimenpiteitä. Nämä tulokset tullaan yhdistämään ja analysoimaan syksyn 2015 aikana.

Turun hyvinvointityötä ohjaa Hyvinvointi ja aktiivisuus –ohjelma, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesällä 2014. Syksyn 2014 aikana luotiin edellytykset ohjelmaan kirjattujen tavoitteiden jalkautumiselle konkreettisiksi toimenpiteiksi ja vuoden 2015 strategisten sopimusten pohjalta arvioiden ohjelman toimeenpano lähtee kattavasti liikkeelle.

Ohjelman seurannan pohjana olevia strategisten sopimusten mittareita tulee kuitenkin vielä tarkastella uudelleen vuoden 2016 sopimusten laadinnan yhteydessä ja näin varmistaa, että mittarit ovat tarkoituksenmukaisia myös ohjelman seurannan kannalta. Lisäksi muutamien linjausten mittareita ja toimenpiteitä tulee vielä täydentää.

Ohjelman raportoinnissa nousee esiin, että kunkin teeman linjaukset toteutuvat pääsääntöisesti yhden toimialan strategissa sopimuksissa. Ympäristötoimialalla ja kiinteistötoimialalla ei ole tällä hetkellä ohjelmaan sidottuja tavoitteita strategisissa sopimuksissa. Ohjelman toteuttaminen edellyttää monien tavoitteiden osalta poikkihallinnollista yhteistyötä ja tämän toteutumista edesauttaisi yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen myös strategisella tasolla. Operatiivisella tasolla yhteistyötä tehdään kuitenkin laajasti.

Jatkossa hyvinvointiohjelman toimeenpanon arvioinnin yhteydessä on syytä tarkastella ristiin myös Kilpailukyky ja kestävä kasvu –ohjelmaan kirjattujen, asukkaiden hyvinvointia tukevia linjausten toteutumista. Näin tarkasteluun saadaan mukaan myös mm. ympäristön, liikenteen ja toimitilojen käytön merkittävä vaikutus asukkaiden hyvinvointiin.

Laajasta ohjelmasta johtuen kausittaisten painopisteiden valinta toimeenpanossa olisi perusteltua.

Liite 1	Turun hyvinvointikertomus 2014
Oheismateriaali 1	Hyvinvointikertomuksen mittarit
Oheismateriaali 2	Hyvinvointi ja aktiivisuusohjelmaan sidotut mittarit vuoden 2015 strategisissa sopimuksissa

#### Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä Turun hyvinvointikertomuksen 2014 tiedoksi.

#### Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti Eevan Yrttiahon kannattamana tekemästä muutosehdotuksesta yksimielisesti, että vastaisuudessa hyvinvointiraportoin-

<b>Turun kaupunki</b>	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	354	24.08.2015	3	
Kaupunginvaltuusto	148	31.08.2015	5	

neissa tulee ottaa huomioon jäljempää ilmenevä strategiavalmistelun yhteydessä sovittu mittari:

”Strategiavalmistelun yhteydessä sovittiin, että hyvinvointiraportoinnin yhdeksi mittariksi tulee kaupunkilaisten väestöryhmittäiset hyvinvoinnin erot. Väestöryhmillä tarkoitettiin: pariskuntia, yksinhuoltajaperheitä, perheitä sekä yksin asuvia.

**Mittarin nimi**

Hyvinvointierojen kaventuminen eri väestöryhmien välillä.

**Selite**

ATH:ssa hyvinvointieroja mitataan eri väestöryhmien osalta tulojen, koulutuksen ja iän mukaan.

Nyt esityslistalla olevassa Turun hyvinvointikertomuksessa ei väestöryhmien eroja raportoida.

Vastaisuudessa kaupunkilaisten hyvinvoinnin raportoinneissa tulee ottaa huomioon strategiassa sovittu mittari ja raportoida väestöryhmien hyvinvoinnin eroja. Hyvinvoinnin eroiksi ovat nousseet erityisesti väestöryhmien väliset erot. Päätöksen teossa näistä väestöryhmien hyvinvoinnin eroista tulee olla tietoa. Strategiassa pyritään lisäämään asukas- ja asiakastiedon hyödyntämistä erityisesti osana suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyötä. Väestöryhmistä saatava tieto on olennainen osa tätä kokonaisuutta.”

Kv § 148

Liite 1	Turun hyvinvointikertomus 2014
Oheismateriaali 1	Hyvinvointikertomuksen mittarit
Oheismateriaali 2	Hyvinvointi ja aktiivisuusohjelmaan sidotut mittarit vuoden 2015 strategisissa sopimuksissa

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä Turun hyvinvointikertomuksen 2014 tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

- tied Kasvatus- ja opetuslautakunta
- tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, ruotsinkielinen jaosto
- tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen lukio- ja ammattiopetusjaosto
- tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto
- tied Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta
- tied Keskusvaalilautakunta
- tied Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta
- tied Konsernihallinto
- tied Kulttuurilautakunta
- tied Liikuntalautakunta
- tied Nuorisolautakunta
- tied Rakennuslautakunta
- tied Sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto

<b>Turun kaupunki</b>	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	354	24.08.2015	3	
Kaupunginvaltuusto	148	31.08.2015	5	

---

tied Sosiaali- ja terveyslautakunta  
 tied Tarkastuslautakunta 2013-2016  
 tied Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta  
 tied Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta  
 tied Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta  
 tied Vesiliikelaitoksen johtokunta